Різнорівневі засоби вербалізації категорії емотивності

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: 2, **Курс:** перший

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Бойко Надія Іванівна
Контакти	E-mail: bni_bni52@ukr.net, тел.: (068) 28 40 207
Робоче місце	Кафедра української мови, літератури, культурології та журналістики (ауд. 213 Гоголівського корпусу)
Години консультацій	Понеділок: 14:30 – 15:50

Опис курсу

Мета дисципліни – дослідження сучасних проблем розвитку українського та зарубіжного мовознавства в аспекті функціонування різнорівневих засобів вербалізації категорії емотивності в українському художньому дискурсі.

Завдання дисципліни – формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня теоретичних знань з проблемних питань функціонування різнорівневих засобів вербалізації категорії емотивності в українському художньому дискурсі, набуття практичних навичок визначення та характеристики різнорівневих засобів вербалізації категорії емотивності в українському художньому мовленні.

Очікувані результати навчання з дисципліни

Визначати об'єкт і предмет дослідження, зважаючи на коло найактуальніших теоретичних лінгвістичних проблем в аспекті функціонування різнорівневих засобів вербалізації категорії емотивності в українському художньому дискурсі.

Обирати ефективну методологію та методи проведення наукового дослідження в аспекті функціонування різнорівневих засобів вербалізації категорії емотивності в українському художньому мовленні.

Вільно оперувати сучасною науковою лінгвостилістичною термінологією з лінгвостилістики, лінгвістики тексту, емотиології, експресології та аксіології.

Добирати, аналізувати та класифікувати фактичний матеріал в аспекті функціонування різнорівневих засобів вербалізації категорії емотивності в українському художньому дискурсі.

Здійснювати комплексну загальну характеристику різнорівневих

вербалізаторів категорії емотивності та суміжних – експресивності, оцінності, інтенсивності – як чинників увиразнення художніх текстів.

Характеризувати склад різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в українських художніх текстах як вияви індивідуально-авторського образного мовомислення.

Здійснювати характеристику різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності на основі художніх текстів одного чи кількох авторів.

Виявляти стилістичний потенціал різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в українських художніх (прозових та поетичних) текстах.

Визначати виражально-зображальний потенціал різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художніх (прозових та поетичних) творах українських письменників.

Мета навчання

Після успішного закінчення курсу здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня будуть здатні до вирішення професійних завдань, пов'язаних із комплексним дослідженням сучасних проблем розвитку українського та зарубіжного мовознавства в аспекті функціонування різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому та поетичному) дискурсі й мати такі основні ***загальні та спеціальні (фахові) компетентності:***

Здатність синтезувати знання, пропонувати й розвивати нові наукові гіпотези й теорії.

Здатність формулювати нові концепції, напрямки та робити логічні висновки.

Здатність зіставляти різні лінгвостилістичні гіпотези і теорії.

Здатність модифікувати та пропонувати нові шляхи дослідження конкретних мовних явищ, проводити лінгвістичний експеримент, групування, класифікацію, опис результатів дослідження на основі концепцій, новітніх напрямів.

Здатність бути толерантним, поважати погляди та переконання інших дослідників щодо оцінки теоретичних надбань у царині різнорівневих засобів вербалізації базових лінгвістичних категорій зокрема та мовознавчої науки загалом.

Уміти використовувати інформаційні комп'ютерні системи для організації та проведення лінгвістичного наукового дослідження.

Здатність усвідомлювати теоретичні засади курсу «Різнорівневі засоби вербалізації категорії емотивності».

Здатність визначати пріоритетні підходи до вирішення проблемних питань функціонування різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах.

Уміти проводити лінгвостилістичний аналіз різнорівневих вербалізаторів

категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах та здійснювати їхні характеристики.

Здатність диференціювати лексичні вербалізатори категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах.

Здатність диференціювати фразеологічні вербалізатори категорії емотивності (із семантикою експресивності, оцінності, інтенсивності) в художньому (прозовому й поетичному) текстах.

Здатність виявити індивідуально-авторські модифікації різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах.

Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід у процесі проведення лінгвостилістичного аналізу різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах.

Уміння проводити лінгвостилістичний аналіз різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому чи поетичному) дискурсах на матеріалі окремого художнього твору.

Уміння проводити зіставний лінгвостилістичний аналіз різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах на матеріалі кількох художніх творів.

Здатність визначати структурні особливості різнорівневих вербалізаторів категорії емотивності на матеріалі окремого прозового чи поетичного твору.

Здатність виконувати компонентний аналіз виявлених у художньому (прозовому чи поетичному) творі лексичних і фразеологічних вербалізаторів категорій експресивності, емотивності, оцінності та інтенсивності.

Здатність з'ясовувати специфіку семантичних структур лексем і фразем як вербалізаторів категорії емотивності у творах різних жанрів української художньої літератури.

Здатність виявляти специфічні, контекстно зумовлені конотативні семантичні плани різнорівневих вербалізаторів категорій емотивності, експресивності, оцінності, інтенсивності в художньому (прозовому й поетичному) дискурсах, у творах українських письменників різних епох.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год), практичних занять (30 год) та організації самостійної роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня в бібліотеках та комп'ютерних мережах (120 год). Викладач проводитиме консультації та аналіз виконання індивідуальних дослідницьких завдань.

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, функційно-стилістичному, функціональному, когнітивно-комунікативному, текстоцентричному й антропоцентричному підходах, базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекції (традиційної, проблемної, лекції-презентації), самостійної та

індивідуальної роботи (опрацювання науково-теоретичної літератури, художніх текстів різних авторів, лексикографічних праць різних типів, робота в Інтернеті).

Оскільки деякі форми навчального проєкту можуть надсилатися через електронну пошту або Viber, то здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня потрібно мати доступ до мережі Інтернет, бути готовими до спілкування в онлайновому режимі за допомогою комунікаційних технологій платформи Google Meet або Google, мати змогу приєднуватися за зазначеними покликаннями.

Організація навчання

Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні засади вивчення різнорівневих експресивних (виражально-зображальних) засобів українського художнього мовлення. Емотиологія та експресологія як новітні галузі мовознавчої науки.	2
2	Визначення та загальна характеристика різнорівневих експресивних (виражально-зображальних) засобів українського художнього мовлення. Компонентна структура категорій емотивності та експресивності. Емоційність, оцінність, емотивність та інтенсивність як конотативні складники експресивності.	2
3	Фонетичні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на фонетичному рівні.	2
4	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на фонетичному рівні.	2
5	Словотвірні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на словотвірному рівні.	2
6	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності емотивності та експресивності на словотвірному рівні.	2
7	Морфологічні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на морфологічному рівні.	2
8	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на морфологічному рівні.	2
9	Лексико-семантичні експресивні (виразово-зображальні)	2

	мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на лексико-семантичному рівні.	
10	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на лексико-семантичному рівні.	2
11	Фразеологічні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на фразеологічному рівні.	2
12	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на фразеологічному рівні.	2
13	Синтаксичні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на синтаксичному рівні.	2
14	Типологічна класифікація вербалізаторів експресивності на синтаксичному рівні.	2
15	Стилістичний потенціал різнорівневих експресивних (виражально-зображальних) засобів українського художнього мовлення.	2
	ВСЬОГО:	30

Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні засади вивчення різнорівневих експресивних (виражально-зображальних) засобів українського художнього мовлення. Емотиологія та експресологія як новітні галузі мовознавчої науки.	2
2	Визначення та загальна характеристика різнорівневих експресивних (виражально-зображальних) засобів українського художнього мовлення. Компонентна структура категорій емотивності та експресивності. Емоційність, оцінність, емотивність та інтенсивність як конотативні складники експресивності.	2
3	Фонетичні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на фонетичному рівні.	2
4	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на фонетичному рівні.	2
5	Словотвірні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на словотвірному рівні.	2

6	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності емотивності та експресивності на словотвірному рівні.	2
7	Морфологічні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на морфологічному рівні.	2
8	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на морфологічному рівні.	2
9	Лексико-семантичні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на лексико-семантичному рівні.	2
10	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на лексико-семантичному рівні.	2
11	Фразеологічні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на фразеологічному рівні.	2
12	Типологічна класифікація вербалізаторів емотивності та експресивності на фразеологічному рівні.	2
13	Синтаксичні експресивні (виразово-зображальні) мовні засоби. Загальна характеристика вербалізаторів емотивності та експресивності на синтаксичному рівні.	2
14	Типологічна класифікація вербалізаторів експресивності на синтаксичному рівні.	2
15	Стилістичний потенціал різнорівневих експресивних (виражально-зображальних) засобів українського художнього мовлення.	2
	ВСЬОГО:	30

Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Емотиологія та експресологія як галузі мовознавчої науки** Система джерел формування терміноапарату емотиології й експресології та чинники його модифікації. Виникнення та етапи становлення емотиології й експресології як новітніх галузей мовознавчої науки. Предмет вивчення емотиології та експресології: зіставні критерії.	10

	Методологія та методи дослідження емотиології та експресології. Особливості понятєво-термінологічного апарату в аспекті експресологічних студій. Зв'язки емотиології та експресології з іншими мовознавчими дисциплінами.	
2	**Різнорівневі емотивні й експресивні одиниці як об'єкти споріднених лінгвістичних досліджень** Природа, сутність і значення емотивних та експресивних одиниць. Методологія й методика аналізу емотивних та експресивних одиниць.Аспекти дослідження емотивних та експресивних одиниць у сучасному мовознавстві. Сучасний стан вивчення різнорівневих емотивних та експресивних одиниць. Класифікація, структура та функції емотивних та експресивних одиниць. Семантичні аспекти класифікації різнорівневих емотивних та експресивних одиниць. Типологічна класифікація різнорівневих емотивних та експресивних одиниць. Статус різнорівневих емотивних та експресивних одиниць у системі виражально-зображальних засобів українського художнього мовлення.	10
3	**Наукові підходи до розуміння сутності явищ та понять емотиології та експресології на фонетичному рівні.** Визначення та загальна характеристика фонетичних емотивних та експресивних засобів українського художнього мовлення. Аспекти дослідження фонетичних емотивних та експресивних одиниць у сучасному мовознавстві. Сучасний стан вивчення фонетичних емотивних та експресивних одиниць. Семантичні аспекти класифікації фонетичних емотивних та експресивних одиниць. Статус фонетичних емотивних та експресивних одиниць у системі лінгвостилістичних напрямів досліджень.	10

4	**Фоностилістика як наука про емотивні й експресивні властивості звуків, засоби милозвучності мови і мовлення.** Символічні значення українських голосних і приголосних. Поняття про звукозображувальність. Звукосимволізм і звуконаслідування як фоносемантичні явища. Виразово-зображальні можливості поетичної фонетики (звукопис, ритміка віршованого тексту). Характеристика фоностилістичних фігур та фонетичних тропів. Фоностилістичний потенціал алітерації, асонансу, анафори, епіфори, звукового кільця тощо. Звукопис (звуконаслідування) і звукоживопис (звукосимволізм). Логічний та емфатичний наголоси. Мелодика і пауза як складники фонетичних (мовленнєвих) виражально-зображальних засобів.	5
5	**Наукові підходи до розуміння сутності явищ та понять емотиології й експресології на словотвірному рівні.** Емотивні й експресивні можливості словотворчих і формотворчих питомих формантів. Емотивні й експресивні можливості словотворчих і формотворчих чужомовних формантів. Емотивний та експресивний потенціал демінутивно-меліоративних суфіксів. Емотивні й експресивні можливості аугментативно-пейоративних суфіксів. Оказіональне словотворення як вияв емотивності й експресивності художнього (прозового й поетичного) дискурсу. Актуалізація словотвірних засобів як чинників **емотивності й** експресивності художніх просторів.	5
6	**Наукові підходи до розуміння сутності явищ та понять емотиології й експресології на морфологічному рівні.** Морфологічна варіантність слова як виражально-зображальний мовний (мовленнєвий) засіб. Порушення морфологічних норм і мовленнєва експресія. Морфологічні паралелізми як складники емотивних й експресивних (виражально-зображальних) мовних засобів. Граматичні категорії іменних частин мови як чинники експресивності художніх текстів. Дієслівні граматичні категорії як джерело експресивності художніх текстів. Морфологічні засоби моделювання тропів як продуктивні репрезентанти **емотивних й** експресивних значень. Експресивні вияви морфологічної транспозиції на просторах українського художнього мовлення.	5

7	**Наукові підходи до розуміння сутності явищ та понять емотиології й експресології на лексико-семантичному рівні.** Лексико-семантичні явища української мови як експресивні засоби. Емотивні можливості прямого і переносного значення слова. Типи переносних значень слів як засоби мовленнєвої експресивності. Процеси тропеїзації лексичних одиниць у художніх контекстах. Метафора, метонімія і синекдоха як чинники формування переносного значення слова. Метафоризація як засіб експресивізації художніх просторів. Метонімізація лексичних одиниць у художніх контекстах. Омонімія та паронімія в лексико-семантичній системі української мови та художніх дискурсах. Експресивний потенціал стилістично маркованих лексичних одиниць у художніх контекстах. Художні новотвори як чинники експресивізації художніх просторів. Поетизми, власні назви як джерело емотивності й експресивності художніх текстів. Вульгаризми та жаргонізми як засоби експресивізації художнього мовлення. Експресивна енантіосемія як чинник експресивізації текстових просторів. Емотивний потенціал оксюморона.	10
8	**Наукові підходи до розуміння сутності явищ та понять емотиології й експресології на фразеологічному рівні.** Дієвість експресивного потенціалу власне фразеологізмів, паремій, афоризмів. Трансформація фразеологічних одиниць як джерело емотивності й експресивності художнього тексту. Різновиди індивідуально-авторських трансформацій фразеологічних одиниць. Подвійна актуалізація фразеологічних одиниць. Трансформація структури фразеологічної одиниці шляхом заміни компонента. Явище контамінації фразеологічних одиниць. Фразеологічний натяк. Ампліфікація фразеологічних одиниць у художньому тексті. Творення афоризмів, їхні емотивні й експресивні можливості. Експресивна роль евфемізмів та перифразів.	5
9	**Наукові підходи до розуміння сутності явищ та понять емотиології й експресології на синтаксичному рівні.** Місце експресивного синтаксису в системі різнорівневих виражально-зображальних засобів. Емоційність, емотивність, оцінність, та інтенсивність як конотативні складники експресивності синтаксичних побудов.	10

	Класифікація, структура та функції синтаксичних експресивних одиниць. Прості речення різних модальних, функційних і структурних типів як засоби синтаксичної експресії. Речення за метою висловлювання та інтонацією. Еліптичні речення. Неповні речення. Приєднувальні конструкції. Порядок слів у реченні (інверсія). Звертання. Вставні і вставлені конструкції. Риторичне запитання-звертання. Риторичні питання. Замовчування. Паралелізм. Парцеляція. Повтор. Градація. Ампліфікація. Пауза. Асиндетон і полісиндетон. Принцип мовної надлишковості. Принцип мовної компресії. Образно-композиційні функції парцеляції, сегментації, вставних і вставлених конструкцій, побудови складних речень, еліпсиса, антиеліпсиса, усічення тощо. Емотивні й експресивні синтаксичні одиниці як ефективні засоби організації структур художнього тексту.	
10	**Системність функціонування експресивних засобів синтаксичного рівня мови в межах авторського художнього тексту.** Характеристика емотивних та експресивних засобів синтаксичного рівня у зв'язку з визначенням феномена емотивності й експресивності як складних лінгвостилістичних категорій, сформованих на основі синтезу психічних, соціальних і внутрішньомовних чинників. Способи реалізації експресивної функції мови шляхом увиразнення синтаксичних структур фонетичними, словотвірними, морфологічними, лексичними, фразеологічними експресивно маркованими одиницями. Виокремлення та характеристика основних функцій емотивних та експресивних одиниць синтаксичного рівня (експресивно-граматична, оцінна, характерологічна, композиційно-зображувальна, інтонаційно-ритмічна та функція логічного виокремлення).	10
11	**Функційно-стилістичний потенціал різнорівневих (фонетичних, словотвірних, морфологічних, лексико-семантичних, синтаксичних) експресивних засобів як виразово-зображальних властивостей художнього мовлення.** Характерологічна функція різнорівневих емотивних та експресивних одиниць у художніх творах українських письменників. Оцінна функція різнорівневих експресивних одиниць у художньому тексті.	20

	Композиційно-зображувальна функція різнорівневих експресивних одиниць у художньому просторі. Наукова доповідь з емотиології або експресології української мови на платформі Google-форма.	
12	**Індивідуально-авторські особливості використання різнорівневих емотивних та експресивних засобів у художньому мовленні.** Особливості індивідуально-авторського поєднання (комбінування) та використання різнорівневих емотивних і експресивних засобів у художньому мовленні. Специфіка авторської системи поєднання (комбінування) різнорівневих емотивних та експресивних засобів, їхні функційні особливості в художньому тексті. Специфіка персонажної системи поєднання (комбінування) різнорівневих експресивних засобів та їхні функційні особливості в художньому мовленні. Наукова стаття з емотиології або експресології української мови на платформі Google-форма.	20
	ВСЬОГО:	120

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складників:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
10	Навчальний проєкт
60	Контроль за опрацюванням тем (бліц-опитування / тести / модульна контрольна робота). 6 тем – 10 балів максимум
10	Наукова доповідь з емотиології або експресології української мови (10 балів максимум)
20	Наукова стаття з емотиології або експресології української мови (20 балів максимум)
100	**Разом**

Політика курсу

Безпека – понад усе.

Під час увімкнення сигналу «Повітряна тривога» здобувачі з викладачем повинні перейти з аудиторії до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

Якщо лунає сигнал «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання, здобувачі мають право перейти до безпечного місця та повідомити про це викладачеві.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом освітнього процесу. У випадку, якщо здобувач бажає навчатися дистанційно, він організовує всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, у дистанційному режимі на сторінці курсу платформи УНІКОМ.

Якщо здобувач не був присутнім на занятті через сигнал «Повітряна тривога», він повинен узгодити з викладачем виконання завдань у дистанційній формі.

Дедлайни. Межа складання навчального проєкту та наукових текстів – п'ять днів до дати заліку. Після цієї дати завдання приймаються, але оцінюються лише у випадку перескладання заліку.

Перескладання роботи можливе впродовж тижня після отримання оцінки (на основі заяви в письмовій формі). Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач третього (освітньо-наукового) рівня повинен ознайомитися і дотримуватися норм Положення НДУ імені Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність» (http://surl.li/vzoh). Якщо ви використовуєте чужі фрази, абзаци чи ідеї, оформлені своїми словами, без лапок і /або покликань на автра праці, то це слід кваліфікувати як плагіат (привласнення авторства на чужий науковий твір, його фрагменти тощо) певної людини. Є два способи вирішення проблеми: 1) оприлюднювати лише власні ідеї, концепції, погляди, думки, твердження, переконання тощо та 2) використовувані чужі ідеї, концепції, погляди, думки, твердження необхідно обов'язково паспортизувати, тобто робити покликання на автора праці, зважаючи на те, що плагіат – серйозна проблема сучасного світу, тому ваші роботи будуть перевірені на плагіат. За умови наявності запозичених уривків текстів та чужих ідей завдання не може бути зараховане.

Мобільні пристрої на заняттях можна використовувати з метою поліпшення навчального процесу.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач третього (освітньо-наукового) рівня повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://surl.li/acvdy) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених в Етичному кодексі НДУ імені Миколи Гоголя (http://surl.li/vzng).

Література для вивчення дисципліни

Основна:

1. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : монографія. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.
2. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Фанка, 2016. 316 с.
3. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика в словнику, мові та мовленні:

навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2002. 217 с.
4. Бойко Н. І. Українська експресивна лексика: семантичний, лексикографічний і функціональний аспекти: монографія. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2005. 552 с.
5. Бойко Н. І., Коткова Л. І. Експресивний потенціал ідіолекту Володимира Винниченка: лексичні та фразеологічні складники: монографія. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 284 с.
6. Бойко Н. І., Хомич Т. Л. Експресивна семантика: дискурсивна інтерпретація : монографія. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 200 с.
7. Бойко Н. І., Хомич Т. Л. Конотативна лексична семантика: інтенсивний і параметричний складники: монографія. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011. 167 с.
8. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності. Київ : Довіра, 1999. 432 с.
9. Ковальов В. П. Виражальні засоби українського художнього мовлення. Херсон : Херсонська міська друкарня, 1991. 125 с.
10. Чабаненко В. А. Основи мовної експресії. Запоріжжя: ЗДУ, 1984. 167 с.
11. Чабаненко В. А. Стилістика експресивних засобів української мови. Запоріжжя : Вид-во ЗДУ, 1993. Ч. І. 216 с.

Додаткова:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
2. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
3. Бибик С.П., Єрмоленко С.Я., Пустовіт Л.О. Словник епітетів української мови. Київ: Довіра, 1998. 431 с.
4. Буда В.А. Лінгвостилістика сучасного історичного роману про добу козацтва (60–90 рр. XX ст.). Київ: Рідна мова, 1998. 164 с.
5. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу : монографія. 2-е вид., випр. і доп. Київ : Логос, 2004. 284 с.
6. Голянич М. І. Внутрішня форма слова і дискурс : монографія. Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ ПНУ імені Василя Стефаника, 2008. 296 с.
7. Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І. Лінгвістичний аналіз тексту : словник термінів/ за редакцією М. І. Голянич. Івано-Франківськ : вид. Голіней О. М., 2012. 392 с.
8. Етимологічний словник української мови: У 7 т. / Редкол.: О. С. Мельничук (голов. ред.) та ін. Київ: Наукова думка, 1982–2003. Т. 1–4.
9. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: словник-довідник. Київ: Довіра, 2006. 703 с.
10. Журналістика: словник-довідник / авт.-уклад. І. Л. Михайлин. Київ : Академвидав, 2013. 320 с.
11. Загнітко А. Лінгвістика тексту : науково-навчальний посібник. Донецьк : ДонНУ, 2006. 289 с.

12. Загнітко А. Теоретична граматика української мови. Синтаксис. Донецьк: ДонНУ, 2001. 662 с.
13. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ: Кобза, 1993. 472 с.
14. Космеда Т.А. Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики: формування і розвиток категорії оцінки. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2000. 350 с.
15. Кочерган М.П. Слово і контекст: Лексична. сполучуваність і значення слова. Львів: Вища школа, 1980. 182 с.
16. Кравець Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. : монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 416 с.
17. Леонова Н. Експресивність як функціональна властивість номінативних синтаксичних конструкцій. МЖФ. URL: journal.kdpu.edu.ua/filstd/article/viewFile/ 1002/879
18. Матвійчук О. Експресивний синтаксис. URL: http://eprints.zu.edu.ua/5802/1/ 221-223.pdf
19. Мацько Л., Сидоренко О., Мацько О. Стилістика української мови. Київ: Вища шк., 2003. 462 с.
20. Мойсієнко А. Мова як світ світів. Поетика текстових структур. Умань : Софія, 2008. 280 с.
21. Мойсієнко А. К. Слово в аперцепційній системі поетичного тексту: декодування Шевченкового вірша. Київ: Правда Ярославичів, 1997. 199 с.
22. Невідомська Л. М. Імпліцитність: мовносистемний аспект : монографія. Харків : Ранок-НТ, 2012. 416 с.
23. Полюга Л.М. Словник антонімів української мови. Київ: Довіра, 1999. 275 с.
24. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови: підручник. Київ: Либідь, 1992. 248 с.
25. Святовець В. Словник тропів і стилістичних фігур. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 176 с.
26. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2011. 844 с.
27. Селіванова О. Методи дослідження тексту в сучасній лінгвістиці. Наукові праці. 2013. URL: http://selivanova.net/ru/publications/
28. Словник синонімів української мови: у 2 т. / А.А.Бурячок, Г.М.Гнатюк, С.І.Головащук та ін. Київ: Наук. думка, 1999–2000. Т.1. 1040 с., Т.2. 960 с.
29. Словник фразеологізмів української мови / уклад.: В.М.Білоноженко та ін. Київ: Наук. думка, 2003. 1097 с.
30. Сологуб Н.М. Мовний світ Олеся Гончара. Київ: Наукова думка, 1991. 140 с.
31. Українська лінгвостилістика ХХ – початку ХХІ ст.: система понять і бібліографічні джерела / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ : Грамота, 2007. 366 с.
32. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський, О. О.Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін. 3-є вид., зі змінами і доп. Київ: вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана. 2007. 856 с.
33. Фразеологічний словник української мови /Уклад.: В.М. Білоноженко та ін. Київ: Наук. думка, 1993. 984 с.
34. Художній текст – слово – образ: лінгвостилістичний аспект : монографія / М.

І. Голянич, І. О. Бабій, Н. Я. Іванишин та ін.; за ред. М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Вид-во ПНУ імені Василя Стефаника, 2010. 408 с.
35. Частотний словник мови творів М. Коцюбинського: у 4 т. / уклад.: Н. І. Бойко, Т. В. Бойко. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2021.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/
2. Словники на mova.info: http://www.mova.info/Page.aspx?l1=61
3. Український лінгвістичний портал: http://ulif.org.ua
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови онлайн: http://www.slovnyk.net/
5. Українські неологізми: http://words.volyn.net/
6. Журнал «Дискурс»: http://www.nsu.ru/education/virtual/discourse.htm
7. Електронна бібліотека української літератури: http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.htm